XXVI. évfolyam. Celldömölk, 1930. április 20. 16 szám. Ára 20 fillér

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.
Hirnetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzügyi tétek

Nincs a sirban!

Irta: Szabó István.

Ez a Krisztus feltámadásának isteni bizonyitéka.

Az Ég felelete a földnek. Isten válasza az embereknek. Az ellenségnek és a barátoknak. Azoknak: akik Krisztust megfeszitették, sirbazárták; de azoknak is, akik elsiratták; meggyászolták őt. Az előbbieknek lesujtó gyászüzenet; az utóbbiaknak felemelő evangéliom.

Isten keze nyitott sirt állit a lezárt sir helyébe s ezzel megváltoztatja a sirnak jelentőségét. Addig a sir az enyészet szimbóluma, amely magába zár minden életet, attólfogva életbölcső, amely Krisztus által a feltámadás bizonyosságát hirdeti. Hiába, az emberi elgondolás, tervezés, törekvés, cselekvés, Isten tesz pontot azok végére. Az ámen mindenütt az övé. Végenyészet csak ott van, ahol a lélek elszakad Istentől s kiejti magából az örök istenség égi szikráját. De ahol él ez a szikra, bármily nagy követ hengeritsen is a sirnak az emberi elszakultság és elvetemülés, ott a sirok fénylő lépcsőfokok a végső diadalra vezető felemelkedéshez. Az elemetett isteni gondolat, eszme, igazság előbb-utóbb széttöri a sirnak zárait.

Igy kerülnek sorra a feltámadt Krisztus üres sirja mellé azok a sirok is, amelyekre Isten küldötteinek alkotásait temette el az alacsony, önző, emberi számitás és gonoszság s válnak örök hirdetőivé a husvéti evangéliomnak.

Nem veszitik el fényét a történelmi nagyságok szellemének felgyujtott lángolása.

Nem fedi az enyészet pora a tudomány haladást mutató vivmányait.

Nem tünnek el nyomtalanul az ihletett kézvonások a művészet alkotásai.

Nem borul feledés az irodalom magasztos termékeire, hervadás a költészet nemes virágaira.

Népek, nemzetek élettartamát nem az a sors határozza meg, amely osztályrészül jut nekik, hanem a bennük rejlő erő mértéke s az a szent kapcsolat, amely Istenhez füzi s beleilleszti azokat az örök Teremtő bölcs világrendjébe.

Azért van jövendője a magyar nemzetnek is, mert a magyar nemzet Géniuszát homlokon csókolta Isten teremtő ajaka. Ezeresztendős, történelmi missziója a legfényesebb bizonyság erre. Hogy sorsa annyira közös Krisztuséval, hogy szinte némán türte gyalázatos megalázatását és meghurcoltatását, hogy maga vitte fel keresztjét a trianoni golgotára s engedte, hogy rászegezzék arra, ez is csak isteni hivatásának nagyságát domboritja ki s azokat a szent szálakat vonja fénybe, amelyek életét Isten örök terveivel kötik össze. Az se ténybeli mutatója a magyar nemzet végromlásának, hogy az ezeréves történelmi Magyarország sirján 10 év óta ott sötétlik a trianoni pecsét. Ez csak látszólagos, külső jelenség, emberi cselekedet, amely Isten tervein nem változtat; gonosz ellenségeink rabló munkája, amellyel drága köntösünkre sorsot vetettek s furfangos politikával átfestették, hogy ne ismerjünk rá elorzott kincsünkre; de ezzel a nemzetből a magyar lelket kiölni még sem tudták.

Éppen a sértetlen magyar lélek, amely az évszázadok vérzivatarai között s a nagy történelmi hivatás nagy feladatainak szemben is megtartotta a maga erejét s a legyőzhetetlennek látszó akadályok felett is diadalmaskodva vitte szárnyain a magyar nemzetet a megmaradás utján; — biztositja nemzetünk számára a feltámadás hitét s e hit alapján a feltámadás dicsőségét. S hogy még mindig nagypénteket élünk, az azért van, mert ennek a magyar léleknek fénye, éltető ereje még nem hatotta át mindenütt a magyar lelkeket s nem forrasztotta őket össze egyetakaró, egyetmunkáló, a közös haza javát szolgáló, jövendő hivatására, örök életre méltó, öntudatos, nemzeti egységgé. Addig, amig igy maradunk, ahogyan most vagyunk, nem is várhatunk mást. A lethargia elsorvaszt, a közöny, széthuzás, egyenetlenség bomlasztó csirákat szór a a nemzet testébe. Lelkünkbe kell állitanunk a gyászos nagy sirt a dága, nagy halottal s önzetlen, áldozatos munkával épiteni a feltámadás utját.

Hiába az ellenség kárörömé martirságunkon, hiába a halotti tór, amelyet remélt pusztulásunk felett előre megülnek, ha mi egyek leszünk a nemzeti életmunkában.

Akkor nemcsak a remény szálldos a megtepett magyar földön, hogy egy-egy fényt lobbantson fel itt is — ott is a csüggedő lelkekben: Nem, nem lehet, nem maradhat a sirban az ezeréves Magyarország, hanem valósággá lesz a magyar feltámadás hite s evangéliuma: Nincs, nincs, nincs a sirban!

Birókérdéshez.

Hónapok óta tart nálunk a községi választás izgalma, készülnek a testületek, készülnek a pártok a választásra, már-már bele is unnak, belefáradnak a hosszu várakozásba, mig végre mégis csak elközeleg, elérkezik az a nap is.

Legjobban érdekel mindenkit a biró kérdés. Találgatják, tontolgatják, latolgatják a nehéz problémát; emlegetnek neveket is, alakulnak csoportok, pártok, ki-ki a maga jelöltjét tartja jobbnak, egyesek már csak azert is, mert az ő fajtáját szeretné győzelemre segiteni,

PÉNZT TAKARIT, ha szükségletét beszerzi az
ANGOL ruha áruházban
ALTMANN BERNÁT cégnél
Főüzlet Pápa, Kossuth Lajos-u. 9. Fióküzlet Veszprém, Rákóczi-tér 1.

A legkényesebb igényeket kielégitő óriási nagy választék Férfi és Fiu ruhák, Felöltők, Esőkabátok, Bőrkabátok, French-coutok és Hubertusokban.
Külön Női Felöltő osztály.
A világhirű GUTMANN-féle elszakithatatlan munkásruhák egyedárusitója.
Elsőrangu szabás!

ABDULLA a világ legkiválóbb szivarkái

Közsalevélvám (Tömlő) ára 20 db. P 5·20
Abdulla 11. szám (Tömlő) ára 25 db. P 4·25

Kaphatók a Hungária szállodával szemben levő **külföldi dohanykülönlegességek elárusító üzletben** Budapest IV. Türr István u. 4.

előkelőbb szálloda, ban, éttermekben, kavéházakban és mulatóhelyeken és az összes nagyobb pályaudvarokon. **Vidékre szállítás levelező lapra utánvéttel.**

Minden nagyobb fajta szivarka megrendelhető: magyari KREYBIG RUDOLF külföldi dohanyaru behozatali irodájában BUDAPEST V., Sas-ucca 29. I. 2. Telefon: Lipót: 163—83. (A Nemzeti Bankkal szemben.) **Kérjen árjegyzéket.**

még annak az árán is, ha egyébként oda nem való is.

Ki legyen a biró?

Mi a közérdeket szolgáljuk, az volt a célunk a multban, ez lesz a jövő programmunk is, azért erre a kérdésre tisztán a közérdek szempontjából válaszolunk.

Biró csak olyan egyén lehet, aki erre az állásra rátermett. Vagyonilag, politikailag független, egyenes, szilárd jellem, emberbecsülő, jóindulatu, kellő intelligenciával és többoldali szakképzettséggel, világlátással, ebből kifolyólag nagy látókörrel, nagy tapasztalatokkal és emellett az elengedhetetlen kellékek mellett még iskolázottsággal rendelkezik.

Olyan biró kell a mi fejlődő városunknak, aki tetterejének, munkakedvének teljében van, aki a birói állásnak, a község érdekeinek szenteli minden percét, aki délelőtt a hivatalában megszakitás nélkül rendelkezésünkre áll, akinek ne legyenek más elfoglaltságai, más gondjai, mint bennünket gondozni, a hivatalban barátja, atyja, jóakaratu vezetője, tanácsadója legyen az odafordulóügyes-bajos embereknek, aki hivatal utáni időben a községben megláttja a bajokat, hivatal után is meghallgatja a feleket, aki a délutáni hozzáfordulóknak nem mondja azt, hogy délután nem vagyok ráér.

Nekünk nem fél, hanem egész napos biróra van szükségünk, délután épen ugy kell nekünk a biró, mint délelőtt, azért a birónak független embernek kell lenni minden más munkától, vagy iparól.

Celldömölk fejlődő városka, sok benne az iparos, kereskedő, nagy a forgalma, épen ezért tovább kell fejlődnie, bővülni kell a kereteknek - ha a dolgát értő biró vezeti az ügyeket, nem lesz nehéz neki, hogy a községet olyan megoldás felé vezesse, melyből a lakosságnak csak haszna lehet.

Olyan megoldásnak kell következni, mely lehetőleg megszüntesse a munkanélküliséget, a községben munkaalkalmat kell teremteni, e célból meg kell próbálni, meg kell mozgatni mindent, hogy a község határában, vagy a környéken az lehetővé váljék. Olyan községi politikának kell következni, mely telitve legyen hazafias szociális elvekkel is. Ilyen a szegényügy, a munkásvédelem, a munkásbiztositás, kisiparos-ügy, az igazságos adóztatás, az aggok, szegénygyermekek, rokkantak, betegek istápolása stb. Még e lap szuk keretében fel nem sorolható szociális intézkedések rengeteg ágá-bogá. Az egészségügy ápolása a legfő elvünk, azért elsőrendu kötelessége a közfürdő felállitása is, mert csak tisztálkodással lehet testünket megvédelmezni a betegségtől.

Hallottunk hangokat, melyek arról szólnak, hogy a városbirónak vagyonos embernek kell lenni, mert a városnak vagyonát nem kezelheti teljesen vagyontalan, vagy kis vagyonu ember. Valami van ebben a felfogásban is, logika. Talán ezt az okoskodást fel kell tennünk, mert ha lehet miniszter, aki az országot kormányozza, teljesen vagyontalan ember, akkor nevetséges az olyan okoskodás, hogy egy községbirónak vagyonos embert keressünk és disztingváljunk a vagyonosok között és abból a szempontból induljunk ki, melyik ember gazdagabb, ha egyébként nem is felel meg. Ha ez a felfogás uralkodna, elvesz a világ, mert minden állás felelősséggel jár és ha minden állást, ami vagyoni felelősséggel jár, csak gazdag emberekkel töltessenek be, jól nézne ki a vagyontalan, tanult hivatalnoki kar. Becsület, megbizhatóság, tudás, rátermettség többet jelent minden vagyonnál, minden földi kincsnél, értéknél.

Legyenek tehát megnyugodva a pesszimisták, a kételkedők, mert ha csak e miatt fáj a fejük, ha csak ez a baj, ezt verjék ki a fejükből és megnyugosznak. Az egyik igen érdemes birójelölt nevével kapcsolatosan azt is hallottuk emlegetni, hogy igen költekező természetü ember és belesodorná a községet az adósságokba. Ez is egy tulhajtott, agyafurt okoskodás, melyben inkább több a rosszindulat, mint a köteles óvatosság. Mert nevetséges ilyet állitani akkor, mikor alkotmányos életben élünk, ahol mindenkit ellenőriznek, mikor minden hivatal számadás kötelezettsége, mikor minden hivatal, tehát a község is törvényes költségvetéssel dolgozik, mikor a költségvetés kereteit tul nem lépheti, mikor a költségvetés keretein belül még a tételek is meg vannak szabva, hogy mire mit lehet, mit szabad elkölteni, akkor igazán nincs semmi értelme annak, hogy ilyen naiv ráfogással hozakodjunk elő.

Tekintsünk egyedül az érdemekre, rátermettségre, becsületességre, megbizhatóságra, szaktudásra, szociális lelkiszivüségre, korrektségre, az iskolázottságra és az intelligenciára is, akkor azután nem lesz nehéz a birókérdés megoldása.

Nagypenteken a Keresztfán.

Ibolyaillatos lágy tavaszi szellő,
Kék égen lebegő bodros bárányfelhő,
Tavaszi napsugár csókolja a tájat,
Én meg átölelem, Jézus Keresztfádat.
Hallga ... Körülöttem, halk suhogás hallszik,
Most az Isten Ember csendesen elalszik.
Oly fakóra válik szüz Mária arca,
Egyszülött fiát, a Jézust siratja.
Vele együtt zokog a sok gyászos asszony,
Oly fájó lesz ma, a nagypénteki alkony.
Közben csak szivárog Jézus piros vére,
Egyre csak hulldogál az utnak fövére.
Amerre csak nézek, amerre csak látok,
Piros vérből lesznek vérpiros virágok.
Csókolgatja őket, fénylő nap sugára,
Rózsaerdő támad, szeretet virága.

Husvéti szerelem.

Irta: **Barna Gabor.**

A kisváros occáit kora reggel óta öntözte a tavaszi zápor. Husvét napjan ez volt az egyetlen öntözés, aminek senki sem örült.

Csodaváró, ábrándos kék szemével ugy nézett ki Terike az esőben, mintha hitt volna abban, hogy — mint a megbocsájtást anyjától kiskorában, — kitudja könyörögni vele nemán az éjtől a szép, ünnepi derűt. Mert... még rágondolni is rettenetes! Van messze, nagyon-nagyon messze, a szomszéd járásban valaki, aki valakinek mindenki. Az egyik valaki: Terike és az ő valakijét »szolgálati érdekből« odahelyezték. Szolgálati érdek? Aki ezt a csunya szót kitalálta, az biztosan nem tudta, hogy mi két szivnek elszakadni egymástól, megszakadni egymásért...

Terike sóhajtott, megint sóhajtott és közben letette a kézimunkat, melyet — pszt, meg ne hallja a világ, — dohányzó-asztalára szánt annak a bizonyos valakinek, ha majd valakiből férjjé boldogitja az a halk igen, melyet olyan jó volna minél előbb, hangosan, nagyon hangosan...

Igen ám, de most még egyelőre zuhog a zápor s megázik szegény, ha hazaér, locsolásra, postasegédtiszti méltóságának ünnepi teljében meg fog erkezni. A kék ruha fesz rajta és el fog ázni... Terike előre elvezte a gondos gazdaasszonyság árnyékának napfényét... Ki kell majd vasalni a nadrág.

Az élet visszhangozta az álom szavát:

— Na, drágám, már talán elég lesz a kézimunkázasból? — zsörtölődött a kedvesen szigoru mama. — Elég idő-d lesz délután, itthon ülhetsz és befejezheted ezt a kis remekművet. Ugyse olyan sürgős... Itt fekszik az ujság, még bele sem néztél...

Az apja régen meghalt Terikének, megszokta, hogy kettő helyett fogadjon szót édesanyjának. Dolgos keze engedelmesen ejtette vissza a teritőt.

— Talán már jön is valaki, öntözni... — békitett az anyai szó. Készülj, Aranyom!

Terike nem szólt és amikor a mama visszaszorgoskodott a konyhába, az unalom tultengő pillantásával nézett bele a lapba.

Bar ne nézett volna bele!

Az a valaki, — jaj az a senki! Eljegyezte magát. Mással. Fekete festékkel feher papiron látta nyomtatva a betűket. Amig látta... De semmit se látott az első csalódás szentül utolsónak hitt könnyzáporától. Erős akart lenni. Husznadszor szeretett volna valami másért, olyanért, ami nem fáj ilyen halálosan.

— Legalább irta volna meg, miért?... — mondotta magában. Akkor még...

A mama szaladt be szokatlanul sápadtan, a kezében reszketett a levél.

— A Pista irt! Mi az?

Az anyai szeretet vak; csak azt látja, amit nem lát. A mama már mindent tudott, de még várt. Hátha mégsem?... A szeretet remél.

Terike, szegény nem volt Anya, csak szeretett. Nem látott, nem hallott és nem hallgatott.

Már nem is akart erős lenni.

— Még levelet mert irni?! — zokogta. Csak ezt ne tette volna legalább!...

A mama ráborult és sirt, hogy ne sirjon.

— Hiába volt minden és a mama nem birta. Kibullagott.

Csak öntözd azt a padlót! — nevetett sirva. Husvét van. Szép husvét.

A levél rövid volt: de olyan nagyon hosszu... Sokáig csend szomorkodott, azután hirtelen zizzenés zaja. Mintha egy muzsikás hur pattant volna meg, vagy egy hallgatag szív... Ha az olyan könnyü volna!

A mama belesett a kulcslyukon.

Nem történt, hala Isten, semmi különös

Rózsa-erdő között mint szelid szent béke,
Már messziről látszik, Jézus vérő képe.

Már sokan öleljük, Jézus Keresztfádat,
És hivő lélekkel ugy megyünk utánad,
Minket megtépázhat ezerszer az Élet,
Mi hiven szeretünk, drága Jézus Téged.

Megérintem Jézus, véres Keresztfádat,
De im körülöttem halk suttogás támad.
Csendes lesz már a sir, az ő r Jézus alszik,
Ez a drága ének mind közelebb hallszik.

Állj meg most pihenni, lágy tavaszi szellő,
Hullass bánat könnyet, bodros bárányfelhő.
Nézzetek le fentről szeliden a tájra,
Rózsa-erdő támadt, szeretet virága,
Rózsa-erdő között mint szelid szent béke,
Bocsánatot int már Jézus vérző képe.

Csajbók Gidike.

Az idei Bpesti Árumintavásár

méreteiben messze felüli fogja mulni az eddigi magyar vásárokat.

Jó szállás és ellátás, olcsó árak, gazdag szinházi, kulturális és sportprogramm is várja az óriási méretekre nőtt Nemzetközi vásár látogatóit.

Saját tudósitónktól

A lipcsei vásár vezérigazgatója, amikor tavaly megtekintette a Budapesti Nemzetközi Vásárt, igy nyilatkozott: „Lipcsén kivül Budapest az az egyetlen hely, ahol a Nemzetközi Vásár valóban vásár és az én meggyőződésem az, hogy Budapest lesz a Balkán Lipcséje.“ Találó Horváth Ödönnek, a new-yorki magyar amerikai kamara elnökének kijelentése, amely igy szól: „a Budapesti Nemzetközi Vásár még amerikai dimenziók szerint is igen jelentős és számottevő esemény.“ A két szakértőt igazolja az idei vásár, amely méreteiben messze felül fogja mulni az eddigi vásárokat. Egy vásár sikere azonban nemcsak a csarnokokban kiállitott áruktól függ. Rengeteg körülmény járul hozzá ahhoz, hogy a látogatók százezrei kielégülten távozzanak el abból a városból, ahol a vásárt megrendezték.

A vásár vezetősége ép azért a különböző kérdések mindegyikére külön, nagyszerűen begyakorolt szervet tart fenn.

Csak természetes, hogy Budapesten a vásár idején az idegen semmiért sem fizet többet, mint máskor. Sőt. A szórakozó helyeken jelentős része rendes belépő dijait leszállitja, mert a megnövekedett forgalomnál igy is megtalálja számitásait. A látogatók elhelyezéséről Budapest Székesfőváros idegenforgalmi Hivatala gondoskódik. A Hivatalnak elegendő szállodai szoba és magánlakás áll rendelkezésére, hogy a legnagyobb forgalmat is lebonyolitsa. Mindenki a maga izlésének és fizetési képességének megfelelő lakashoz juthat a hivatal revén.

A vásár ideje alatt egész sereg kongresszus is lesz Budapesten. Az országos testületek és érdekképviseletek a vásár időpontjában vitatják meg a közgazdasági problémák egész sorát Budapesten.

A budapesti szinházak a legnagyobb sikerű darabokat illesztik műsorukba, nagyszabásu hangversenyek, a vásár idején rendezik meg az olasz-magyar válogatott football mérkőzést, a „Touryst Trophy nevü nagy automobil és motorkerékpár-versenyt, nevezetes lóversenyeket, számos uszó és egyéb sportversenyeket és a vásár ideje alatt lesz regatta felvonulás is a Dunán.

Mindezekből az következik, hogy érdemes lesz elutazni az Árumintavásárra. Még az utazás költsége is kisebb, mert 50 százalékos kedvezmény áll a vásárigazolvánnyal utazó közönség rendelke-

MINT ANNYI MILLIÓ MAGYAR:

hordjon Ön is

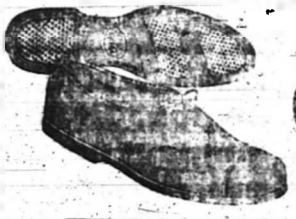

Dorco-cipőt

Kapható szürke, fehér és fekete szinben, vörös gumitalppal, gumikéreggel

Gyermekeknek 22—27 nagyság P 3·25 | Lányoknak 28—34 nagyság P 3·45 | Nőknek 35—41 nagyság P 4·— | Férfiaknek 42—46 nagyság P 4·55

Ezek az olcsó árak, a csinos kivitel, a szolid kivitel, a [illegible] olyan [illegible] szerint a Dorco-cipőt [illegible] házi, kerti, uccai [illegible] egyformán kényelmes és egészséges.

Csak Dorco védjegyével a talpán valódi!

HIREK

Husvét hétfőn

mindenki örül, mindenki fiatal. Az ifjuság, mindnyájunk boldog ifjusága tér vissza egy napra, hogy elfelejtesse velünk az őszt, a mi a gondok jókedvet sárgitó uralmával, a legszebb tavaszban is tőszket vert a magyar szivekben.

Nincs senki, aki másra gondoljon, mint az öröm muzsikás szavára akkor, amikor husvét bohókás hétfőjével olyan jól kezdődik az ünnep utáni hét. Falut, várost betölt a hancurozó fiatal kedv nagy-nagy felejthetetlenül édes szimfoniája, melynek rádióközpontjában egy örökifjú, ünnepi Sziv zengi a melódiákat, hogy szivekel balzsamos tavaszi mámorával andalitson el.

Minden van ilyenkor, aminél szebb, kedvesebb, szivfájditóan boldogságosabb nincs. Van locsolás, locsogás, husvéti nyuszi, pszt, még talán husvéti puszi is, kutból meritett vödör viz, ami furcsa, de igaz, még sem oltja, hanem még tüzesebbre lobbantja a husvét piros örömeinek lángját. Ilyenkor nem lehet semmiért sem haragudni, ilyenkor semmiért is ki kell békülni. Ilyenkor nem is tudja az ember eldönteni: mi jobb, adni a

csak az, hogy Terike elővette az eldugott ládából az eldugott csomagot és abból az eldugott piros tojást...

Két sziv volt rajta. Annak a valakinek készült, aki... Vége van, elmult. Az egyik sziv a másé és a másik?... Jobb arról nem is beszélni.

Terike megsimogatta a dugárot, de csak ugy, hogy maga se vegye észre. Aztán a földhöz akarta vágni. De nem... A föld se tehet róla!... Emlék legyen.“ Intés. Soha, de soha többet!

Éppen delet harangoztak, mikor a mama berobogott.

— Baj van, baj van, — tulozta a zavart. Itt van az uj postasegéd liszt. Bemutatkozni és... talán öltözni... Mit tegyünk?

— Semmit! — akarta mondani Terike, de valami dac, vagy mi a szösz azt sugta neki, hogy azért is.

Pillanat alatt rendbe hozta magát és már ott is állt az ünneplőbe öltözött, kék ruhás, nyurga szőke fiatalember előtt.

Bemutatkozás, öltözés és hallgatás.

Tanácstalanul futott vissza Terike a

Hopp! A tojás. Igen ám, de a szivek? A két sziv?

Nincs idő gondolkozni! Megsimogatta, de most már nem bánta, ha észre is veszi.

— Tessék, köszönetül ez a szerény kis selyem tojás. Sajátkezü szivekkel.

Gyönyörködés, hálálkodás. Bucsuzás. Két tekintet titkosnak, dehogy sikerült, egymásba, feledkezett összevillanása. S mmi több. Semmi, de talán minden...

Husvéti feltámadás, husvéti szerelem... A leány szivben, ha tavasz van, könnyen van tavasz.

Jubiláris Nemzetközi Vásár Budapesten

1930. május 3—12.

A magyar-ipar demonstrativ bemutatója, számos külföldi állam részvételével.

50%-os utazási kedvezmény.

Felvilágositás és vásárigazolván kapható: Budapesten a Vásárirodánál, V. Alkotmány u. 8.

Celldömölkön: a Szombathelyi Takpénztár rt. fiókintézeténél.

piros tojást, vagy pedig pirulva elfogadni? . . . Husvét titkokat valló tavaszi virága, ha egész évben nyilnál, akkor örök tavasz volna életünk keserü kertjében! . . .

Olvasóinknak, munkatársainknak és lapunk minden barátjának örömteli boldog husvéti ünnepeket kívánunk.

Ref. istentisztelet. A helybeli ref. fiókegyház jövő vasárnap délelőtt 10 órakor az sv. templomban istentiszteletet tart.

Esküvő. Engel Károly (Törökbálint) husvét hétfőn délelőtt fél 12 órakor a vásárosmiskei plébánia templomban tartja esküvőjét Nagy Vicával, Nagy Lajos vásárosmiskei közkedvelt vendéglős bajor leányával.

Vizsgálat a fűszergabirosságon. A belügyminiszteri úgynevezett repülő bizottság a multhéten váratlanul ide érkezett és a főszolgabirságon vizsgálatot tartott. A váratlan vizsgálat a legnagyobb rendet találta a főszolgabirói hivatalban, melyért a vizsgálat végén a legmelegebb elismerését nyilvánitotta a vizsgáló bizottság.

Elgázolt kisfiu. Multvasárnap délután Szabó Károly helybeli vasuti alkalmazott a nejével és 6 éves kisfiával Kemenesmihályfára indult. A mihályfai uton, a káposztás kertknél szembe jött velük egy kerékpáron két legény és mire hozzájuk értek, a kerékpárral együtt rázuhantak a kisgyermekre. A gyermek halántékán egy 4—5 cm. sebet vágott a szekérúton levő éles kő, amelyre a gyermek rásesett és a szeme alatt is sérülést kapott. A sérült gyermekkel visszajöttek Celldömölkre, ahol a gyermeket orvosi kezelés alá vették.

Képviselőtestületi gyülés. Folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor tartott képviselőtestületi közgyuléson az alábbi ügyek tárgyaltattak le:

Kormányzó ur előméltósága megbizásából a kormányzói kabinetiroda köszönő levelet intézett a községhez abbol az alkalomból, hogy a kormányzó ur 10 éves jubileuma alkalmával a község üdvözlő táviratával fejezte ki bódoló tiszteletét.

A Szent Imre évre való tekintettel Celldömölk az ünnepségeken kivül, mely mulandó, egy utcát nevez el Arpádházi Szent Imre nevéről.

Vagyonátruházási szabályrendeletet felterjesztik a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett.

A község régebben egy irnoki állás szervezését kérte, melyet a vármegyén most jóváhagytak.

Főjegyző földjarandósága helyett pénzegyellyel pótolja a képviselőtestület.

Takács (Collognáth) Margitnak az illetőséget nem adjak meg.

A celldömölki fürdőház felépítése és a vasuti személyzet további redukalásának megtétele végett egy küldöttség fog megjelenni Samarjay Lajos máv. elnökigazgató előtt.

Régi küzdelmünk egy halványan pislogó eredménye mutatkozik meg abban a határozatban, melyet a képviselőtestület a pityervár kivilágositására hozott ezen az ülésen. A villanytelep elvá laita azt, hogy meg az év folyamán átvezeti a pityervárba a közvilágitást, de csak ugy, ha a község ezért 250 pengőt hajlandó fizetni. A képviselőtestület megszavazta a 250 pengőt azzal, hogy a villanyt minél előbb szereljék be.

Vásári marhalevél kezelés zavartalan lebonyolitása érdekében hoztak határozatot.

Ismét a gyászos emlékezetü patkányirtás került szóba. A patkányirtás eredményessé tétele végett majd tárgyalás indul meg több patkányirtásra berendezkedett és törvényileg bejegyzett céggel.

Tárgyalás alá került a község épületeiben levő és ez év októberében lejáró iskások és üzlethelyiségek bérbeadása.

Mivel a helyiségekre más pályázó nem akadt, a szerződés ismét a volt bérlőkkel lesz megkötve, kivéve Egerváth Gyula vendéglő bérlete, melyet Koczor Dániel és Schwarcz Ignác kaptak meg évi 1400 pengő bérért.

Az uj szerződések tekintettel a gazdasági helyzet általános gyengülésére enyhébbek lesznek valamivel, mint a lejártak voltak.

Egerváth Gyula egy beadványt intézett a képviselőtestülethez, melyben kéri, hogy az üzlethelyiségébe annak idején beépitett és Horler János által megfizetni elfogadott 800 pengő portál dij megfizetését engedjék el. Vita indult meg, melyen Abraham István, Csoknyay József, Kirchner Elek és Szabó Károly vettek részt. A vitatkozás vége az lett, hogy szavazattöbbséggel elfogadtak egy indítványt, mely szerint Egerváth Gyula vendéglősnek 600 pengő engedményt adnak, tekintettel a vitában ismertetett meggyőző indokra.

A magyar harangok. Trianoni kálváriánk mostani hosszu stacióján, amikor a nema szenvedők dacos erejével járjuk a magunk utját, mely tövisekkel teljes, sebektől véres és a mártirság keresztjével terhes. Körülöttünk ellenséges csőcselek, mely igazunk megtagadtolása árán nyerte el a maga meg nem érdemelt királyságának koronáját, nekik csufolni való szinjáték ami megcsufolt tatásunk kárörömmel, a mi gyászunk és nevetséges volna, jaj a mi jajdulói panaszunk.

De, mi türünk és hallgatunk. A magyar élet munkás hétköznapok csendjében szenvedi végig a maga nagy kalváriáját, csak belül, a magyar szivek mélyén pompázik a vérrel öntözött husvéti igazság virága, mely nem halhat meg a Golgotán. A trianoni Pilátusok, amikor kimondták a gyilkos szavat, nem halálra, hanem feltámadásra ítélték Nagymagyarországot, melynek csak Judásai voltak.

Valamint az ünnepnapokon hallgatnak az eltávozott harangok és csak a kereplő szólitja misére a hivőket, akként távozzanak el messze idegenbe a magyar Igazság harangjai, a magunk hazafias munkájához pedig szólitson bennünket a lelkiismeretünk kereplője, mely ezeréves ország élni akarását muzsikálja. Sok Róma van, ahol küldetés vár az igazságunk harangszavára, mert árvák vagyunk és kevesen vannak most még, akik nekünk misztrálnak. De a Mussolinik és Rothermerek hangos szavában a távoli, de közeledő Feltámadas husvéti orgonazugása zeng feléünk, amelyet hirdessenek csak, hirdessenek a magyar harangok!

Alapszabályszerű Ev. Nőegylet jótékonycélja alján felülfizettek a következők: Lázár Ferenc 10 P, Haramia Erzsébet 5 P, Foltányi Ferenc 3.50 P, Ruzsa Lajos 1.20 P, Hanzsér Lajosné, Csajbók Ernő, Arvai Ida, Zsámboki Lajosné, Páli Sándor, Berecz Lajos 1 P, Havassy János, Pethő Józsefné, Kutassy Gábor 80 fillér, Hanzsér Sándor, Somogyi-Kálmán, Somogyi Sándor, Szedenics Sándor, Somogyi Mátyás, Remport Andras 50 fillér, Mesternazy Gábor, Szabó Dénes, Pethő Lajos 30 fillér, Csér Lajosné 10 fillér. A szives adományozóknak ezuton mond hálás köszönetet az elnökség.

Gödörbe esett lovak. Multvasárnap az artézi kut furótornya melletti gödörbe az egyik gazdálkodó lovai belesülyedtek és nagy ügyes-bajjal lehetett azokat épbőrrel kiemelni. A dolog úgy történt, hogy a gödröt a furótorony eltávolitása után betemették, de a munkások nem tömték le a földet s igy a lazán fekvő földre rájáró lovak lesülyedtek.

Éjfélli 12 óra és a londoni székesegyház harangjának szavat tisztán lehet hallani egy elhagyott kis magyar fürdőhelyen. Pár évvel ezelőtt még elképzelhetetlen volt ez; ma mar szinte mindenki napirendre tért afölött, hogy kilométerek százain keresztül egy agyafurt szerkezet segitségével hallani lehet a hangot ami Londonból, Párisból, Berlinből vagy New-Yorkból indul el a levegő hullámain. Sok ilyen csoda van, aminek ma még elképzelhetlen a megoldása. Ezekről a csodákról, az emberi lélekről, a mindent mozgató ismeretlen erőkről és a rádióról irt Karinthy Frigyes egy érdekes meditációt a Lantos Magazin husvéti számába, melyben még sok érdekfeszitő közlemény található. Ára számonként 1 pengő, negyedévre 6, félévre 12, háromnegyed évre 18 pengő. Előfizetni lehet minden könyvkereskedésben és a Lantos Magazin kiadóhivatalban (Budapest IV. Muzeum-körut 8).

Nyári tanulmányutak. A Párisi Magyar Diákegyesület Utazási Osztálya, amely a Melhosz tanulmányutjait rendezi és az elmult nyáron utjain 614 személy vett részt, junius 17-től kezdődőleg 15 napos, illetve 30 napos párisi tanulmányutakat indit. A részvételi dij a 15 napos utaknál diákoknak 230 P, kisérőknek 280 P, illetve 290 P, a 30 napos utaknál 308 P, illetve 358 és 368 P. Rendez továbbá tanulmányutakat Londonba, Belgiumba, Svajcba, Törökországba, Olaszországba, Spanyolországba, Németországba, Dániába, Svédországba és Norvégiába a lehető legjutányosabb árak mellett. Az utjairól kiadott prospektusát az utazási iroda Budapest IX. Ferenc körut 38. fsz. 2. Telefon Automata 872-74 dijmentesen küldi meg az érdeklődőknek. Hivatalos óra naponként du. 4—6 óra között.

Gabonaexport Fiume felé. Budapestről jelentik: A gabanakereskedelem körében sokat várnak a fiumei vámmentes zónától, melynek 100 ezer főt számláló lakossága nagyobb gabonaexportra adna lehetőséget.

Saját készitményü BUTOROK

um.: **Háló- Ebédlő- Uri** és **Leány** szoba, valamint Iroda, Előszoba és Konyha berendezések, **Sezlon, Diván,** Szalongarnitura, Matrac, **Álló-lámpa, Facsillár, Zongoraszék,** Kottatartó, Állóruhafogas, Függönytartó, Virág és Könyvállvány stb. legnagyobb választékban és legolcsóbban kapható „**Iparosok Árucsarnokában**" **Szombathely, Kisfaludy S.-u. 1. sz.**

Jótállással szállitunk az ország bármely részébe.

CONTINENTAL SZÁLLODA BUDAPESTEN

VII. Dohány-ucca 42—44. Táviratok: Continentalotel.

a vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fütés.

Egy ágyas szobák árai: 5, 6, 7, 8, 9, 10 pengő.
Két ágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák telefonnal. Szobák fürdőszobával.

ELSŐRANGU ÉTTEREM! ZENE! TÁNC!

átment a köztudatba, hogy valódi angol szöveteket a világhírű SEMLER cégnél vásárolhatunk, ahol a legjobb angol tavaszi és nyári divat különlegességek, angol női kabát és kosztümkelmék most még a megszokottnál is nagyobb választékban és legjutányosabban szerezhetők be. A nagy üzleti multra visszatekintő SEMLER J. királyi udvari szállító cég (Budapest, IV. kerület Bécsi-ucca 7. szám) a legnagyobb garancia és a legjobb biztosíték az áruk valódiságáért és kiváló minőségéért.

Öngyilkosság varrótűkkel. A olmützi városi kórházban a halálai vergődik egy fiatal leány, aki az öngyilkosságnak egyik legborzasztóbb módját választotta. 35 varrótűt szúrt bőkája körül az ereibe és csak akkor sikerül életét megmenteni, ha az orvosok minden egyes tűt külön-külön ki tudnak belőle majd operálni.

Budapesten legolcsóbb szobák és legjobb ellátás a vidéki tisztviselők, gazdálkodók, kereskedők stb számára. Napi 4 P tól 6 P-ig. (Lakás, reggeli, ebéd, vacsora stb.) Havonta 100 P tól 180 P-ig. Átutazó szobák. Ajánlatos érkezést levelezőlapon bejelenteni. **Tisztviselőotthon.** Podmaniczky-ucca 41. Terézkörút és Nyugatinál. Tel: Aut. 131—87.

1 liter Fehér ujbor

80 fillérért kaphato Marton Pál borterme lő pincéjében Rákóczi u. 34.

Szekszárdi gazdagyűlés. Tolnavármegye gazdatársadalma vasárnap Szekszárdon népes gyűlést tartott, amelyen a vármegye képviselői is megjelentek, a beteg Pesthy Pál kivételével. A gazdagyűlésen valamennyi felszólaló a gazdatársadalom súlyos helyzetét hangoztatta, csak a kormanyt kéri fel sürgős cselekedetekre. Több felszólalás után határozati javaslatot fogadtak el, amelyben hangsúlyozzák, hogy a bajok tekintelyes részén okos gazdaságpolitikával segíteni lehetne. Kérik a kartelltek törvényes szabályozását, a sörado felemelése és a borfogyasztási adó eltörlését. Kívánják továbba a forgalmiadónál a fázisrendszernek az egész vonalon való bevezetését, a hadikölcsön tulajdonosok kártalanítását, általaban a vidék és falu érdekeinek nagyobb felkarolását.

Meghívó. A CESE athletikai szakosztályanak folyó evi április hó 27 én délután 4 órakor a Varoshaza tanácstermében tartandó alakuló gyűlésére. Tárgy: 1. Szakosztály megalakítása. 2. Tréningnapok megállapítása. 3. Iditvanyok.

Megjelent a Szinházi Élet husvéti albuma. Vaskos, 260 oldalas könyv a Szinhazi Élet husvéti száma. Ez a husvéti szám szamol be Maurice de Waleffnek arról az érdekes levelérűl, amelyet a Szinhazi Élet szerkesztőségehez intézett és amely leveiben bejelenti, hogy Angliaban és Belgiumban, ugyan ugy mint Magyarországon már férjhez ment az idei szépségkirálynő és ezért ebben a három orszaban uj választást kell elrendelni. Sok más egyében kívül a magyar festőnőket mutatja be husvéti albumában a Szinházi Élet, amely novellákat, szinházi aktualitasokat, érdekes és gazdag rovatokat, háromfelvonásos és egyfelvonásos szindarabokat, szenzációs kottamellékletet Al Jonson híres slagerével: »Rabinbon Round my Shouider« továbbá 32 oldalas Gyermekujság és képes levelezőlap mellékletet ad husvéti számában. A 260 oldalas album ára a rendes 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal Budapest VI. Aradi ucca 8. szám.

Eladó hegyi széna.

A nagysimonyi szőlőhegyben két szekérre való

hegyi széna eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Rhode Island kakasok olcsón eladók

Remport Sámuelnél Alsóságon.

CSAK A KÉK DOBOZBAN,—AMIT KÉMÉNYE ÁRULNAK AZ NEM LUX!

Tisza Kálmán

politikai és publicisztikai tanulmány.

8) Irta: **Vecsey Tamás.**

V. A balközép és a fuzió.

Az 1861-iki országgyűlés felosztalását követő zord időkben — az emigráció 49-es törekvései dacára, mindig csak a törvényes alap lebegett a Tisza Kálman szemei előtt. Nem a Napoleon, vagy az Amadeo herceg, hanem a Ferenc József fejen akarta látni a magyar szent koronát. Az emigránsokkal szemben azt tartotta: hogy egy magyar forradalom az olaszoknak és franciaknak csak eszköz volna Velence és a várnégyszög megszerzésére, de a hazának nem hozna semmit. Nem is lehet a Tisza Kálman ellenzéki szerepét szélsőbali mértékkel mérni. Érzése, eszejárása, gondolkozása épen olyan magyar volt, mint a függetlenségi politikusoké, de higgadtságán megláttszott, hogy konzervativ atyja eszméiből is nyert leike táplálékot, mert sem királygyűlöletet, sem abrándozast nem hozott magával a közélet szinterére. A magyarság zöme annál abrándosabb volt. Az emigracio szelleme uralkodott fölötte, mely a kibékülésben csak az uralkodó érdekét látta és nem a nemzetet is. A kibékülés reménye egyébként a tiszta itélőtőknél tünőfélben volt akkor, egyreszt mert a 61 iki országgyűlést a király rosszalásának kifejezése között oszlatta fel, másrészt pedig mert látszott, hogy a centralizáció nem volt pusztan a Schmerling szeszelye, Magyarorrzagot bele kellett vinni a Reichsratba, hogy Ausztriát a Monarchia egész területevel együtt be lehessen vinni aztán a Bundba, mert csak igy volt kilátas arra, hogy Ausztria legyőzze vetélytársát, Poroszorszagot, egyszóval vezető politikusainknak azt kellett látniok, hogy csak a Schwarzenberg Felix álmának az évszázados német császári politikának veresége hozhatja meg nekünk a kiegyezést és nem a kuruckodás. Tisza Kálmánnak mégis bizonyos kurucosságot kellett mutatnia ekkor, hogy hiveit vezetni és fékentartani birja.

Ugy tett ezért, mint Pál apostol, aki azt irja a Korinthusbéliekhez intézett levelében,[1]) hogy »azok között, kik a törvény alatt vagynak, ugy viseltem magamat, mintha a törvény alatt volnék, hogy akik a törvény alatt vagynak, azokat megnyerjem«. Tiszát működési köre éppen arra a néhány vármegyére utalta, melyek a 49-iki kormanynak legtovább maradtak birtokában és amelyek magukban foglalták a protestans magyarság legjelentékenyebb részét és a szabadsagharc legvitézebb katonait, azokat, akik a szolnoki csatáto Nagysarlóig, a rác lázadás fészkétől Titeliig diadalról diadalra vittek a magyar lobogót és akik Erdélyből a császári hadsereget az oroszokkal együtt kiverték a brassói szorosnál. Ó ábrszagba. Ezeknek a vitézeknek a lelkében ugy a győzelmes hadjárat, mint az abszolutizmus embertelen bosszuállasa, a re. nem birható függetlenség érzését váltotta ki. Ha valaki hatvanas években azzal jött Debrecen vidékére, hogy őt Kossuth apának küldi, — még ha kétes jellemű ember volt is, mint az al Wesselényi — azonnal követőkre talált. Tisza Kálmannak ezért nemcsak népszerű nevére, vagyonára és társadalmi állására volt szükség, hogy a forradalmi törekvéssel eredményesen szembeforduthasson, hanem arra a kuruckodásra is, ami fentebb emlitettünk, révén a tömeg a politikában olyan, mint a fabulaban a holló, ha dicsérik énekét, kiejti zajabol a sajtot. Arra a diplomatikus kijelentésére Tiszának, hogy habar békés uton, de ő is független Magyarországot akar, a választók legintelligensebbjei, a birtokos nemesek mellé tömörültek. Belőlük alkotta meg aztán Teleki Lászoval együtt Tisza azt a balközéppartot, amely Polszky Ferenc szerint két irányban opponált: a kormanypárt és a szélsőbali ellen.

A balközép az 1865. december 15 re összehivott országgyűlésre báró Podmaniczky Frigyes feljegyzése szerint 94 tagból, a Deák-párt 180 tagból, a szélsőbal pedig 20 tagból allott.

A balközép tehát, amint látjuk, nem volt olyan arányban képviselve, mint elődei: a határozati párt 1861-ben és ennek oka nemcsak abban rejlett, hogy a szélsőbal már különvált tőle, hanem abban is, hogy Mailáth György kancellár csak a Deák-párt jelöltjeit támogatta a választáson.

A Tisza Kálmán által szervezett balközéppárthoz csatlakozott Ghiczy Kálmán is, nehogy azok a hivei, akik a vizsonyokkal »megelégedve nincsenek, kénytelenek legyenek a forradalmi tendentiákat támogatni.[1]) Ghiczy éppenugy, mint Tisza őszintén kivánta, hogy az országgyűlés három nagy pártja közőtt ne legyen gyűlölködés, de azt egyikős sem sze-

[1]) I. lev. IX. 20.

[1]) Kákai ll.: Tisza Kálmán.

FONTOS!

Rádió és villamossági szaküzletemet

folyó évi május hó elsején a Városháza épületébe (volt Egevarth-féle vendéglő helyébe) helyezem át.

A költözködés miatt raktáromat mélyen leszállitott áron kiárusitom.

KOOZOR DÁNIEL
rádió és villamossági szaküzlete
Celldömölk. Telefon 30.

Ingyenes himző és varrótanfolyam.

A Singer varrógép pápai fiéküzlete az előző számainkban jelzett **dijtalan himző és varrótanfolyamát** folyó hó 22-én a celldömölki Ipartestület székházának nagytermében megkezdi, melyre a mélyen tisztelt vevőit és az érdeklődő közönséget ezuton is meghivja.

Jelentkezőknek készséggel szolgál felvilágositással **Hellem Sándor** úr, a Singer varrógép r. t. celldömölki képviselője.

rette, ha Irányi Dániel az ellenzék két árnyalatáról beszélt. Mikor a függetlenségi párt az 1872-iki választások befejezése után felhívta a balközéppártot közös programm megállapitására, Tisza azt az elutasító választ adta neki, hogy miután a balközéppárt az 1867-ben felállitott programmjához továbbra is ragaszkodik, a közös programm megállapitását lehetetlennek tartja.[1]) A különbség a két párt közt valóban nemcsak árnyalati, hanem lényegbevágó volt, mert a balközép a fegyveres támadást, az elszakadást helyes eszköznek soha el nem ismerte és a szélsőbaltól eltérően nem a rohamos, hanem a fokozatos, a viszonylatokhoz mért haladást tűzte ki céljául, úgyhogy közte és a Deák-párt közt legalább eleinte valóban csak árnyalati külömbséget találunk és csak a 15-ös albizottság tárgyalásaikor észlelhetjük a különválást. Deák és Tisza tehát nemcsak 1861-ig, hanem az óvás elfogadásától 1867-ig is párhuzamosan haladtak az alkotmányosság visszaállitásának útján és csak hét év az, amig eltérő utakon keresték a haza javát, mignem a fúzióval lezárták a feliratí és a határozati párt aktáit.

1865. április 16-án jelent meg Deák Ferenc nevezetes húsvéti cikke a Pesti Naplóban. Az uralkodó ezen cikk hatása alatt Schmerling mellőzésével kezdte meg közeledését a magyarokhoz és először is magánpénztárából 15.000 forintot adott az Akadémia palotájára, azután pedig lejött Pestre, elfogadván a gazdasági egyesület meghivását a gazdasági kiállitásra. Junius 6-tól 9-ig időzött Pesten a császár és mindenütt katonai kiséret nélkül jelent meg, amit a világ a húsvéti cikkre adott válasznak tekintett. A primás jun. 6-iki üdvözlő beszédére azt mondta a Felség, hogy a nemzet helyesen fogta fel a személyébe helyezett bizalmat; az országgyűlést rövid időn belül össze fogja hivni és Magyarország ott a birodalom hatalmi állásával összeegyeztetheti majd óhajtásait. Ezenkivül az uralkodó junius 8-án helyre állitotta a magyar helytartó tanács teljes hatáskörét is, megszüntette a katonai törvényszékeket, junius 24-én pedig a Schmerling minisztérium megkérdezése nélkül felmentette gróf Zichyt és gróf Nadasdyt a magyar és erdélyi kancellárságtól és Mailáth Györgyöt nevezte ki kancellárrá. Julius 27-én a »Wir Können Warten« elvét valló Schmerlinget is elbocsátotta a Felség és helyette államminiszterré gróf Belcredit nevezte ki, főtárnokmesterré pedig báró Sennyey Pált.

Mailáth 1865. augusztus 26-án — okulva az 1860-iki tapasztalatokon — nem állitotta vissza a megyék hatáskörét és külön erdélyi országgyűlést is hivatott össze. Az a hir terjedt el ekkor, hogy mindezek a Deák helyeslésével, sőt tanácsára történtek és ez a balközépiek körében nagy aggodalmat okozott. Tisza Kálmán szeptember 5-én meglátogatván Ghiczy Kálmánt Igmándon, onnan egyenesen Deákhoz ment Puszta-Szentlászlóra s előtte mindezeket szóba hozta. Deák egyszerű »nem igaz«-zal felelt[1]) s fölhatalmazta Tiszát, hogy az ő nézeteit bárkinek elmondhassa.

Pár nappal ezután Nyáry Pál is meglátogatta Puszta-Szentlászlón Deákot, majd október 16—19-ike között Ghiczy Pesten, végezetül ujból Tisza. Deáknak igen jól esett, hogy a régi határozatiak nem tanácskoztak nélküle és előre semmiben megállapodni nem kivántak, mert ebből azt következtette, hogy közte és Tiszaék közt elvi ellentét nincs. A lényeges pontokban, midőn a haza elhatározó kérdései forogtak szóban, a vélemények egysége nagy jelentőséggel is birt a konzervativ és a szélső árnyalatok ellensulyozása s a kiegyezés sikere szempontjából, ezért október 8-án azt mondta Deák Lónyaynak, — ki őt a balközépiek szervezkedésére figyelmeztette — hogy óhajtaná a két párt egyesülését. E tervétől Deák nem is tágitott volna, ha a balközép egy része nem használja fel az ő nevét korteskedésre abban az alakban, hogy ő kivételes eseteket leszámitva, az összes 61-iki képviselők ujra megválasztását óhajtja; és ha Ghiczy október 2-iki komáromi beszéde, — melyben a Napló elveitől és Deáktól is sok tekintetben eltérő programmot hirdetett, — közbe nem jön. Ghiczy sietett ugyan Deákot megnyugtatni s nyilatkozatát a Napló támadására ugy adni elő, hogy Deákot ez ne sértse, mindazonáltal a feliratiak ugy határoztak, hogy már az elnökválasztásban megküzdenek a határozatiakkal, annál is inkább, mert a bécsi lapok azt irták, hogy a komáromi beszéd után Ghiczy elnöksége csak azt jelentené, hogy Magyarországgal a békés kiegyezés lehetetlen és ujra egy európai konflagráció eshetőségére számit a magyarság. Ez volt a feliratí párt első külön szervezkedése. A feliratiak második lépése egy külön Deákkör alakitása és erre a célra egy megfelelő helyiség kibérlése volt. Tiszaék tudták, hogy Deák ezt nem helyesli, ezért elmentek december 9-én hozzá s elmondták, hogy ők is az ő hivei és első feliratát egyhangulag elfogadják, ne alakitson tehát személyi pártot és Klubot, mely elvek helyett minden részletkérdést egy személyhez köt, mert ők oda be nem léphetnek. Erre december 10-én, midőn megnyilt a kör helyisége, Deák azt inditványozta, hogy a tervezett »Deák-kör« helyett a Klub »Követi kaszinóvá« alakuljon az egész alsóház számára. Ő többekkel folytatott eszmecsere után — mondotta — helyesebbnek tartja a közös Klubot, mert hiszen a fontosabb kérdésekben ugyis egyetértenek. A Deák óhajából azonban nem lett semmi.

Az országgyűlés megnyitásán való megjelenés kérdésében az idők változását jelezte az, hogy most Madarász József kivételével az egész értekezlet elhatározta a testületi megjelenést, ami még 61-ben élénk vitára adott alkalmat. A megnyitás december 14-én délelőtt a királyi várlak trónteremében folyt le, hol az uralkodó magyarul olvasta fel a trónbeszédet, mely összesen huszonhatszor keltett zajos éljenzést, kivált azokon a helyeken, amelyek Erdély és Horvátország meghivását, az ország területi épségét, a jogfolytonosságot s az örökös tartományok alkotmányát említették. A trónbeszédet a következő nagyhatású szavakkal zárta be a király: »Az isteni gondviselés akarata nagy és nehéz feladásokat tűzött elénkbe, komolyakat és tekintettel az alkotmányos életnek birodalmunk nagy részében beállott szünetelésére, a felelősség sulyos terhével járókat az ország elébe is. Hinni szeretjük, hogy fejedelmével egyetértve az ősöktől örökölt áldozatkészséggel és öntagadással járuland e feladat megoldásához, annál is inkább, miután azon helyzetben van, hogy midőn erőt és sulyt kölcsönöz, saját erejét és sulyát növeli, midőn emel, önmagát emeli, midőn az egész fennmaradását biztositja, saját épségét tartja fenn. És ha sikerül egy viszontagságos időszak után birodalmunkat a nehézség legaggasztóbb fordulatain ez ország támogatásával szerencsésen vezetni keresztül, áldani fogjuk azon percet, mely abbeli elhatározásunkat szülte, hogy felköltsük ujból és megszilárditsuk a fejedelem és ország közötti bizodalmat.

Biztos és szilárd reménnyel nézünk az országosan egybegyűlt főrendek és képviselők őszinte nyilatkozatai elébe és midőn a magyar országgyűlést ezennel ünnepélyesen megnyitottnak nyilvánitjuk, azon élénk óhajnak adunk kifejezést, vajha sikerülne a kiegyenlitésnek nagy művét Isten segélyével valamennyi népeink megelégedésére szerencsésen befejeznünk.«

A trónbeszéd meghallgatása után még aznap délután fél kettőkor megtartotta a képviselőház első ülését. A szükebb Deák-pártnak mintegy harminc tagja másnap Gorove Istvánnál összejövén, kimondta, hogy Szentiványi és Andrássy elnökké és alelnökké választása a párt becsületbeli kérdése. Andrássyt az alelnökségben a régi határozatiak is szivesen fogadták, de az elnökségben Ghiczy mellett kardoskodtak, ki 61-ben olyan pártatlan és jeles elnök volt. Ghiczy azonban látván, hogy 90 szavazatnál nincs többje, december 17-én délelőtt maga jelentette Deáknak, hogy visszalép, igy a december 20-iki ülésen, melyen a 247 igazolt képviselő közül 229 szavazott: Szentiványi Károlyt 179 szavazattal a ház elnökévé, gróf Andrássy Gyulát pedig 185 szavazattal a ház alelnökévé választották.

A ház, mint 61-ben, üléseit most is a Muzeum nagytermében tartotta, a különben szintén ideiglenes Sándor-uccai országház elkészültéig, de a sürün padokkal zsufolt, szük terem bizony nem valami kellemes benyomást tett a szemlélőre.

Deák azt kivánta az elnökválasztás után, hogy mintegy 180—185 tagu pártja négy-öt csoportban tanácskozzék külön. Erre a párt gróf Csáky Lászlónál, Gorove Istvánnál, Lónyay Menyhértnél, Bezeredy Lászlónál és Szentkirályi Mórnál tartotta a részleges értekezleteket és kiküldött 15—18 tagot, hogy Deákkal érintkezzenek s ha kell, naggyülést hivjanak össze; továbbá tized vezetőket választott, kik a pártot kisebb csoportokban összetartsák.

(Folyt. köv.)

[1]) Dr. Oláh Gyula: Az 1875. évi fuzió története. Budapest 1908. Franklin társulat.

[1]) Ferenczi Zoltán: Deák élete.

Magányos ur háztartása vezetését vállalja jó családból származó szolid erkölcsü urinő.

Németül is beszél. Nehezebb munkához segitség megkivántatik.
Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Eladó ház.

Celldömölkön, az Árpád-ucca 20. szám alatti ház két egyszobás lakással és a szükséges mellékhelyiségekkel azonnal eladó.

Vevők e lap szerkesztőségében érdeklődhetnek.

[illegible] Dinkgreve Nándor [illegible] berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk